

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

177. An quis possit sumere Bullam defunctorum pro duobus, aut pluribus?
Et an animam quæ à corpore soluta in Purgatorio est destinata, possit
Pontifex ita liberare, ut neutiquam in Purgatorium ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

pē finem, docet, enim posse accipi Bullam pro defuncto ad effervēt. Mo-
uest. & in ab excommunicatiōne absolutione illi præstetur, & con-
frequenter suffragia Ecclesiæ offerantur pro ipso, Trul-
fine, à yest. Ierich in Bul. leg. 1. §. 1. dub. 2. num. 6. non audet affirmare, id posse fieri, in consulo Prælato; & lib. 1. §. 3. dub. 10.
num. 1. ait, hoc non improbabile videri; & quamvis ibi solum agere videatur de sepultura tēspore interdi-
cti præstant, tamen ratio, cui innititur, & verba
qua pro se ex P. Henriquez transcribit; idem probant
de absolutione ab excommunicatione vinculo defun-
cto impertienda.

2. Verū huic sententiā non acquiescam, & illam nunquam existimasse probabilem afferuit Antonius Escobar in Theol. moral. tom. 1. lib. 7. scđ. 2. cap. 19.
prob. 7. num. 472. stantibus verbis Bulæ Item con-
ceditur omnibus supradictis qui nec ibunt, nec mittent si
de bonis suis, &c. Et Bulla Hispanæ illam particularē;
Por quanto vos dicitis dos reales, &c. Quæ quidem ad vi-
uos, non ad defunctos manifestè diriguntur. At eti-
mō mortuus possit ab excommunicatione absolui, non tam-
men per Bullam, sed ab eo, qui poterat dum viueret,
vt docent Nauar. c. 26. n. 32. & c. 27. n. 171. Sayr. in the-
saur. l. 1. c. 8. n. 10. Illam Bullæ clausulam perpende: Ut
possit eligere confessarium, qui cum etiam à reserua-
tis Papa absoluere possit, mortuus quidem nec valer
confessarium eligere, nec confiteri; ergo nec à censu-
ris per Bullam absoluī.

3. Et ita hanc sententiam p̄t̄er Escobar tenet
etiam Andreas Mendo in Bull. Cruc. disp. 4. cap. 5.
numero 24. Nec, ait, est ad oppositum sufficiens con-
gruentia quod ille, si viueret, vellet equidem vt Bulla
fumeretur. Etenim si ipse non sumpsit, voluntas,
quam haberet, nihil prodest, etiamque animam eam
accipendi conceperit, quia realiter ipse postea non
accipit, aut ab alio sumptam acceptat. A priori ratio
est, quia in mortuo non manet voluntas virtualis, vel
interpretativa, quippè eo expirante, omnis voluntas
circa hac quæ quoad nos sunt, expirat. Quare Pater
Thomas Sanchez disp. 28 de matrim. à n. 64. quem se-
quuntur Pater Layman alii recentes, docet casu
quo Episcopus facultatem præbeat alicui vt munus
confessarij exerceat limitatione, donec volero, ex-
pirante Episcopo, expirare licentiam, eo quod nec
virtualiter maneat iam ea voluntas, à cuius perseveran-
tia licentia dependebat. Secus erit, si limitet sic, donec
renouauerit; quia ad renocationem requiritur actus
positius, qui dum non habetur facultas perseverat.
Nec potest fieri ad nostrum casum paritas ex eo quod
etiam defunctus ab excommunicatione absolviatur ad
fructum sepultura Sacra: Nam ad hanc absolutionem
non requiritur acceptio seu acceptatio, (qualem adhuc
requisivimus) sed latisfactio partis heredumque cau-
tio. Et certo mihi in comperto est, si tempore interdicti
quis obeat, vel excommunicatione reseruata innodatu-
sus, inquiri illico, an Bullam iam habeat, longeque
absēt a mente, & persuasione fidelium tunc ad eam
accipiendo recurrere. Hac Mendo; cui adhæreo.

4. Et ita hanc sententiam veram existimo, vt te-
nem etiam procedere si quis relinquat stipem præscri-
ptam in hunc finem, vt post ipsius mortem Bulla pro
anima sua sumatur, nam in tali casu, vt dixi, puto
Bullam ei non prodest etiam in ordine ad sepulturam:
Quia non sumquam Bulla incipit esse utilis, nisi realiter, &
cum effectu sumatur, ex alia vero parte intentio capi-
endi illam, & definitio eleemosynæ; non est for-
maliter acceptio Bullæ, sed solum quædam veluti ap-
plicatio mediorum ad illam capiendam: ergo nequit
defuncto prodest, quamvis dum erat viuens stipem le-
gauerit, & per consequens aliquem influxum habue-
rit in sumptionem ipsam, que fit post mortem: proba-
tur ista consequentia, quia eo momento, quo Bulla

sumitur non inuenitur subiectum habile, seu capa-
citate ut inutiliter pro ipso defuncto sumatur. Et ita
hanc sententiam tenet Pater Bardi in Bull. Cruc. part. 2.
tract. 2. cap. 4. scđ. 6. num. 98.

R E S O L . C L X X V I I .

An quis possit sumere Bullam defunctorum pro nobis, ut
pluribus?
Et an animam, que à corpore soluta in Purgatorio est de-
finata, possit Pontifex ita liberare, ut neutrius in
Purgatorio ingrediatur? Ex p. 11. tract. 2. & Misc. 1.
Ref. 43.

§. 1. Ego interrogatus de hoc casu negotiū senten-
tiæ amicissimi Patris Bardi olim adhæsi, qui
in Bulla Cruciate part. 4. tractat. 4. cap. 4. scđ. 1. num. 9.
sic ait: Dico quarto, Bulla ista pro vno tantum de-
functo applicari potest, & non pro duobus, aut pluribus. Probatur ex ipso textu, vbi de vna tantum per-
sona singulari est fermo: est etiam alia efficax ratio,
quia si vna eademque Bulla pro pluribus defunctis
posset applicari, impeditur subsidium pro bello contra
infideles, si enim quis intentionem haberet indu-
gentiam huius Bullæ applicandi verbi gratia pro tribus
defunctis, vnam pro illis sumendo Bullam, dimi-
nueretur subsidium illud, quod reportaret Cruciate, si
pro vno quoque distinctam sumeret Bullam plus
soluendo stipes. Ita ille.

2. Sed modo inuenio contrariam sententiam doc-
re Andream Mendo in Bull. Cruc. disp. 3. cap. 1. n. 4.
sic afférens: Aduertendum est sumentem hanc Bullam
defunctorum posse determinate animam à Purgatorio
liberandam; posse item eam à Deo determinandam
relinquere; posse demum pro pluribus, vel pro omni-
bus Bullam hanc accipere, vt inter eas diuidatur fra-
etus indulgentiæ, qui sufficeret vnam liberare.

3. Nec obest, quod in Bulla Hispanæ defunctorum
afferatur: enfaor de lanima de &c. quasi designando
restringendum est accipientem ad animam determinan-
dām; etenim id afferit, quia semper, aut ferè sem-
per, qui Bullam hanc accipit, in id intendit, vt ali-
quam animam determinatā à penit. Purgatorio erat;
& vt intelligat accipiens se posse illam determinare;
non tamen tollitur per hoc, quod non determinat il-
lam, & quod pro pluribus applicet hoc suffragium.

4. Potest in Appen. disp. 4. cap. 10. numero 63.
respondens ad argumenta Patris Bardi afferit, nullam
vim ingerere, nam accipiens vnam Bullam pro
pluribus, agnoscat aut agnosceret debet, omnes illas
non liberandas fore à Purgatorio per eam solam Bullam (hanc enim cognitionem vel rusticus habebit, cum
videat plures Bullas pro pluribus defunctis accep-
to quod si per vnam Bullam plures animæ liberarentur
Purgatorio, vna pro omnibus sufficeret) sed quia
non habet vnde plures Bullas accipiat, vel non
vult accipere, & ex alio capite optat pluribus defun-
ctis benefacere, hinc sumit vnam Bullam pro illis, vt
singuli aliquod leuamentum peccatarum participant. Quare
non minuitur subcidium Cruciate: nam vt singuli de-
fundi à Purgatorio liberarentur, plures Bullas ille ac-
ciperet: & statuto apud se, vnam dumtaxat ac-
cipe, quod subcidium minuitur in eo, quod illam plu-
ribus applicet? Minuitur quidem respectu singulo-
rum, pro quibus Bulla applicatur, eius eff. eius;
sed hoc ab intentione applicantis dependet, qui si
libere potest nullam Bullam defunditorum, & pla-
res accipere, sic valer suffragium inter plures distribu-
re. Quare laudauerim pauperes, qui non possunt ero-
gare pro pluribus Bullis elemosynam, & pluribus sunt
defunctis coniuncti nexibus consanguinitatis, grati-
tudinis, aut amicitiae, si eis applicent Bullam, quam ac-
cipiant.

cipiunt. Et fortassis credeat subsidium Cruciatæ, si huius doctrina sint conscientiæ, cum possit sacerdotem contingere, plures nullam Bullam defunctorum accipere, cum possint aliquam ex eo quod non valent plures sumere, & plures sint defunctorum, ad quorum leuamen conandum sunt tenet atque adeo, ne unum alteri præferatur, nullam Bullam accipiant. Hac omnia Mendo, que licet ingeniose, & probabiliter excogitata sint, tamen ego non recedo à sententiæ Patris Bardicæ, cum sit magis conformis citata Bullæ, & modo loquendi omnium expitorum.

5. Oberendum est tamen hic contra Camillum incepto Bull. Defunctorum part. 2. cap. 9. quod accepta Bulla defunctorum pro Anima Antonii, mox è flammeo eripitur; quia indulgentia est totalis, & anima est in gratia, & effectus indulgentie est infallibilis (modo explicato supra) consequenter sequitur, animam eilam, cui indulgentia applicatur, è penitentia illuc liberari. Ita et Trollech P. Escobar in Theol. mor. lib. 8. scđ. 1. c. 38. & 35. & alij. Et quidem ex parte animæ præter statu gracie nulla alia dispositio necessario requisita defaleretur: ex parte vero indulgentie, cum totalis sit, utrum penitentia pluribus criminibus expiandis addictezeatur grauitatem.

6. Sed non deseram hic pro curiosis casum curiosum apponere, quem excogitauit Pater Mendo ubi supra dicta 36. capite 3. num. 23. An animam, quæ à corpore soluta in Purgatorium est destinata, possit Pontificis liberare, ut neutrinquam in Purgatorium ingrediatur? Et affirmatiue respondet. Non enim, ait, aperio, cui nequeat Pontifex ante obitum assertere,

TRACTATVS QVARTVS DE IVBILÆO.

RESOLVTIO PRIMA.

A quo Episcopo debeat esse approbatus Confessarius per Iubilam eligibilis?

Iam si dicendum, si ex vi Bulla Cruciatæ Confessarius si eligendus. Ex part. 5. tract. 12. Ref. 53. alias 51.

RIMÀ opinio affirmit quod sufficit approbatio Episcopi loci, in quo auditurus est Confessarius confessiones licet penitentis in Iubilam ipsum eligens sit alterius Episcopatus. Ita Layman lib. 5. tract. 6. c. 11. n. 9. Lezana in qq. reg. c. 19. n. 4. p. 19. Floron de cas. ref. p. 1. c. 4. §. 1. n. 6. Guttierr. in qq. can. lib. c. 27. num. 6. Campan. in dñier. inv. canon. nro. 11. c. 13. n. 77 Homobon. de exam. Eccl. part. 1. tr. 5. c. 9. 14. & 15. Barbosa de port. Episcopi p. 2. alleg. 25. n. 4. & alij.

2. Secunda opinio docet, quod satius erit si Confessarius fuerit approbatus ab Episcopo, seu Ordinario penitentibus habentibus per Iubilam facultatem eligendi quilibet approbatum ab Ordinario, licet non ad finem approbatio Episcopi loci. Ita Sotus in 4. dis. 18. q. 4. art. 5. & alij., quos citat Bossius de Iubilao scđ. 3. cas. 2. §. 6. n. 202. inquit §. 7. n. 21.

3. Tertia opinio tenet sufficere approbationem

Episcopi eiusdem Confessarij, ita ut Sacerdos a suo

Episcopo absolutè simpliciter approbatus ad audienc-

(si ista causa adsit) concedo indulgentiam plenariam per modum suffragij huius animæ, cum primum à corpore solvatur, illico ei applicandam, aut immediate, aut medio opere, quod, ut conditionem exigo ab alio viuenti, ad hoc apponendam, antequam ille moriatur, ut statim solvatur è thesatro Ecclesie quidquid debet. Quæ enim repugnantia est, ut indulgentia concedatur pro tempore sequenti, sicut & alia priuilegia sic concedi possunt? Quod si sic indulgentia concederetur, iusta interueniente causa, certius esset quod absque poeniarum experientia anima bearetur, quam si in articulo mortis indulgentia plenaria ei fuisset concessa, & ab ipsa anima adhuc viuentे obtenta; nam per eam indulgentiam omnis pena remittitur; sed pena correspondens culpis remissis: potest autem contingere, moribundum non soluisse de aliquo, aut de aliquibus peccatis venialibus, eaque non fuisse remissa usque ad instans post obitum: penaque pro eis debita non fuit per eam Indulgentiam relaxata; sed est in Purgatorio solvenda: quod non contingit in casu post mortem, in quo indulgentia per modum suffragij applicetur pro primo instanti post mortem, in quo omnis culpa, si aliqua restabat, remittitur, medio actu doloris, quem tunc elicere animam defuncti, affirmant plures, vel per Dei condonationem. Huc usque Mendo.

In indice prima huius Tom. 4. lege Apendicem ad hunc Tract. 3. ubi inuenies alias multas diffic. missas, & dispersas per alios Tom. Tract. & Ref. quæ simul pertinent ad tunc Tract. 3. de Bulla Cruciatæ, &c.

das confessiones possit vbiique terrarum eligi ab habente facultatem eligendi quemlibet Confessarium ab Ordinario approbatum vi Iubilæi, licet non sit approbatus ab Episcopo penitentis, vel loci. Ita Suarez in 3. part. disp. 28. scđ. 6. n. 10. & scđ. 7. n. 1. & 8. Filliuc. part. 1. tract. 7. c. 9. n. 260. Fagund. præc. 2. lib. 7. c. 2. n. 92. & alij. Omnes istæ tres sententiae sunt probabiles.

4. Vnde ego absolutè puto quod concedente Bulla, vel Iubilæo, aut priuilegio Pontificis facultatem eligendi Confessarium approbatum ab Ordinario, Sacerdos siue secularis, siue Regularis semel absolvutè approbatus a suo Ordinario Episcopo, siue ille Episcopus sit originis, siue beneficij, siue domicilij, & siue sit Episcopus penitentis, siue Confessarij, siue loci, vbi audiuntur confessiones, & consequenter à quocumque Episcopo, seu Ordinario simpliciter approbatus, vi talis Bulla & Iubilæi, vel priuilegijs potest vbiique terrarum licet & valide eligi saltē quoad forum conscientia. Et ita ego docui loquens de Bulla Cne, in 1. part. tract. 11. ref. 5. 7. cum multis Doctoribus quibus nunc addo Medinam in 1. 2. quest. 19. art. 6. circa fin. & Bossium de Iubil. scđ. 3. cas. 2. §. 7. num. 215. vbi man. 225. responderet ad quafdam declarationes sacra Congregationis, & docet quod ut prædictæ declarationes ad modum legis obligent in vroque foro, non sufficit ut sint signatae sigillo ipsius Congregationis, sed insuper requiritur, vel quod Papa det Breve, quo iubeat illas seruati, vel quod Auditor Camerae doct. huius det

N
E
n
ia
I
L.
IV.
V
III